

Bijlage 1

Moties, beleidsstukken en besluiten

In 2007 en 2008 heeft de gemeenteraad op verschillende momenten aandacht gegeven aan graffiti.

In de nota Voorstel aanpak illegale en legale graffiti deel 1 van oktober 2008 vindt u in het plan van aanpak een uitgewerkt voorstel, bestaand uit diverse maatregelen, terug als antwoord op verschillende moties.

Tijdens de vergadering van de raadscommissie Wijk, Verkeer en Beheer van 13 september 2007 gaf het college aan in elke wijk een legale graffitiplaats te gaan creëren.

In de nota wordt als antwoord op de motie aangegeven dat in 2009 onderzoek wordt gedaan naar mogelijke alternatieve legale graffitiplaatsen binnen de gestelde randvoorwaarden samen met het programma Jeugd en Onderwijs. Een definitieve nota waarin de uitwerking van de aanpak van ook de legale graffitiplaatsen is opgenomen op basis van gesprekken met verschillende gemeentelijke afdelingen en jongeren, wordt nog dit jaar aangeboden.

In de raadsvergadering van 27 september 2007 werd een motie van de Stadsbelangenfractie aangenomen waarin het college werd gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijke invoering in Delft van een anti-graffitibeleid zoals wordt toegepast in Groningen.

Hieronder vindt u in antwoord op de motie eerst een uiteenzetting van het huidige beleid in Groningen en vervolgens een reactie zoals is opgenomen in de nota:

Het op heterdaad betrapen van daders blijkt een zeer lastige taak. In Groningen hebben stadswachten de taak gekregen om in de binnenstad graffiti te signaleren en te melden. Dit gebeurt met behulp van een *software tool* (de zogeheten *Ultra-Mobile PC*) dat in opdracht van de gemeente en in samenwerking met de lokale en regionale politie, door Ingenieursbureau Oranjewoud is ontwikkeld. Hierdoor verkrijgen gemeente en politie een actueel zicht op de registratie, organisatie, acties en reacties rondom meldingen. Ieder duo stadswachten heeft de UMPC in een tas bij zich. Daarop kunnen ze door te klikken op een kaart, de locatie van de graffiti aangeven, er foto's van maken en een aantal kenmerken, zoals datum, formaat, kleur en specifieke handtekeningen invoeren. De gegevens worden uitgelezen door het meldpunt Overlast op het politiebureau. Daarvoor is een applicatie gemaakt binnen het gemeentelijk beheer- en informatiesysteem: GBI/Graffiti. Het Meldpunt beslist wat er met de graffiti gebeurt en volstrekt indien nodig de schoonmaakopdracht.

De politie analyseert de gegevens en probeert patronen te herkennen.

Na de proef van een half jaar is deze werkwijze standaardprocedure geworden. In 3 jaar tijd zijn circa 35 aanhoudingen verricht. Door het proces en systeem dat door de samenwerking tot stand kwam, verkreeg men meer zicht op de daders, verbeterde de registratie en leidde onderzoek en opsporing vervolgens tot een aantal aanhoudingen. Daders die worden aangehouden voor vernieling, kunnen door in verzekering stelling 3 nachten in de cel worden gehouden. Ook al gaat het om zwaardere gevallen, dan kan er toch naar Halt worden doorverwezen (normaal voor lichtere gevallen van schade, onder de € 900), waarbij de keuze kan worden gemaakt voor het betalen van de boete of de taakstraf. In dit kader wil men in de toekomst daders zelf de toegebrachte schade laten schoonmaken. Voor verwijdering van graffiti in de binnenstad heeft de gemeente jaarlijks €15.000 beschikbaar gesteld.

In antwoord op de raadsmotie is in de nota opgenomen dat de politie en gemeente beiden het op heterdaad betrappen van graffiti-vandalen in Delft als een lastige en zeer tijdrovende kwestie beschrijven, waarvoor momenteel zowel onvoldoende capaciteit als budget beschikbaar is. Winst kan worden behaald op het gebied van melding, registratie en opsporing, waarbij na succesvol onderzoek de schade op de dader kan worden verhaald.

In dezelfde raadsvergadering van 27 september 2007 werd een motie van de VVD aangenomen waarin het college werd gevraagd om na te gaan of een gezamenlijk abonnement op een schoonmaakdienst, die iedere week en zo nodig op afroep ogenblikkelijk optreedt, tot de mogelijkheden behoort.

Als antwoord op de raadsmotie is in de nota opgenomen dat "na een 0-beurt in een geselecteerd gebied in de binnenstad, in 2008 met toestemming van de eigenaren, graffiti op contractbasis (3-jarig) wordt verwijderd van zowel gemeentelijke als particuliere eigendommen en, indien gewenst, een anti-graffiticoating wordt aangebracht. In 2009 en daaropvolgende jaren, wordt de cirkel in het aangewezen gebied in de binnenstad steeds meer uitgebreid. Ook in de toekomstige gebieden wordt na toestemming van ondernemers/eigenaren/particulieren voor een 0-beurt, een onderhoudscontract voor 3 jaar, inclusief de mogelijkheid van het aanbrengen van een coating aangeboden".

In de raadsvergadering van 8 november 2007 werd het college in een aangenomen motie van de VVD gevraagd onderzoek te doen naar de mogelijkheid van een gezamenlijk abonnement op een schoonmaakdienst die wekelijks op afroep graffiti verwijderd in Delft in te voeren. Als antwoord op deze vraag wordt in de nota het volgende aangegeven:

"Na een 0-beurt in een geselecteerd gebied in de binnenstad, wordt in 2008 met toestemming van de eigenaren, graffiti op contractbasis (3-jarig) verwijderd van zowel gemeentelijke als particuliere eigendommen en, indien gewenst, een anti-graffiticoating aangebracht. In 2009 en daaropvolgende jaren, wordt de cirkel in het aangewezen gebied in de binnenstad steeds meer uitgebreid. Ook in de toekomstige gebieden wordt na toestemming van ondernemers/eigenaren/particulieren voor een 0-beurt, een onderhoudscontract voor 3 jaar, inclusief de mogelijkheid van het aanbrengen van een coating aangeboden."

Tijdens de vaststelling van de Kadernota 2009-2011 op 29 mei 2008 werd door een meerderheid van de raad een motie van STIP aangenomen m.b.t. de volgende drie punten:

- hotspots in de binnenstad voorzien van een graffitiwerende laag;
- spoedige realisatie van voldoende legale graffiti plekken;
- een kostendekkende voorziening voor graffiti verwijdering waar bewoners, ondernemers en de gemeente gezamenlijk gebruik van kunnen maken en het voor de genoemde punten nodige budget te reserveren bij de komende programmabegroting.

Als reactie op beide hierboven beschreven moties is naast naar het beleid in Groningen, onderzoek gedaan naar het huidige beleid in Leeuwarden.

Leeuwarden

In Leeuwarden (92.000 inwoners) bestond veel ergernis bij bewoners over graffiti. Na aanneming van een motie over graffiti tijdens de begrotingsonderhandelingen in november 1999, is besloten plaatsen waar graffiti op hinderlijke wijze opvalt (in dit geval de binnenstad) aan te pakken. Er werden gesprekken gevoerd met grotere eigenaren in de binnenstad en betrokkenen (corporaties, bibliotheek, musea, winkeliersvereniging en de gemeentelijke afdelingen Wijkzaken, Vastgoed) en vragenlijsten gestuurd aan de eigenaren van panden in de binnenstad. Uit de ingevulde vragenlijsten werd duidelijk dat ondernemers geen behoefte hadden aan een contract, vanwege de kosten. Men vroeg wel om een vereenvoudiging van het aangifte doen, bijvoorbeeld via Internet. Het geschatte schadebedrag kwam op circa €20.000.

De drie peilers van de aanpak in Leeuwarden werden:

- schoonmaken en schoonhouden
- een repressieve aanpak en
- het stimuleren van graffiti kunst.

Schoonmaken en schoonhouden

Gemeente (Wijkzaken en Vastgoed) en corporaties (2) betalen gezamenlijk voor de winkeliers en particulieren. De gemeente betaalt per jaar €20.000 aan het stimuleren van

graffitikunst en €10.000 aan het schoonmaken en schoonhouden. De corporaties betalen € 8.500 voor het schoonmaken.

Alle 1200 winkeliers werden schriftelijk gevraagd om zonder kosten mee te doen. Het schoonmaken en schoonhouden is geslaagd. Nivo Noord kreeg de opdracht om na de 0-beurt 1 keer in de 2 weken schoon te maken op melding. Racistische meldingen worden direct verwijderd. Gemeten resultaat is een afname van bijna 53% (1999-2004) in de binnenstad. Omdat bewoners uit andere wijken ook wilden meedoen met de aanpak, betaalt Wijkzaken nu de uitbreiding naar de andere wijken.

De repressieve aanpak

De repressieve aanpak daarentegen is in Leeuwarden volgens de gemeente niet goed gelukt (redenen zijn onder andere het ontbreken van het invoeren van aangiften, gebrek aan communicatie met de politie, gebrek aan capaciteit en prioriteit bij de politie en de zeer lange afhandelingstermijn).

Het stimuleren van graffitikunst

In het kader van het stimuleren van graffitikunst zijn voor legale graffiti-sputters (verenigd in de Stichting Platform Graffiti) door de gemeente 2 muren van een sporthal langs het spoor ter beschikking gesteld. Lid zijn van het platform werkt voor graffiti-sputters statusverhogend. Het platform beschikt over een eigen activiteitenbudget. Als andere dan de officiële muren worden beklad, worden de schoonmaakkosten van het activiteitenbudget afgetrokken. Onderdeel van het beleid van de gemeente is het leggen van contacten met de doelgroep, het bereiken van schooljeugd (bijvoorbeeld door het geven van workshops op scholen), het realiseren van opdrachten op zichtbare locaties in de stad, het stimuleren van graffitikunst, positieve berichtgeving, het creëren van legale (wisselende) locaties in de binnenstad. Er zijn plannen om van kasten van Essent kunstobjecten te maken. De Welstandscommissie is hiermee akkoord.

Spijkenisse

Naar aanleiding van een bezoek aan Spijkenisse door het vorige college, is een voorstel gemaakt tot een éénmalige grote schoonmaakactie en daarna jaarlijks onderhoud om de stad volledig graffiti-vrij te houden met uitzondering van de legale graffitiplaatsen. Een dergelijk project bleek op basis van de kosten (300.000 euro voor de éénmalige schoonmaak en 150.000 verder jaarlijks) politiek niet op draagvlak te kunnen rekenen. In het verleden zijn verschillende memo's geschreven waarin voorstellen voor de aanpak van graffiti stonden opgenomen. Uit één van deze plannen resulteerde bijvoorbeeld de éénmalige schoonmaakactie in 2005 in de binnenstad om incidenteel op een aantal plaatsen de ergste graffiti te verwijderen. Deze actie werd door bewoners als zeer positief beoordeeld. In de werkbezoeken van de burgemeester en de burgemeester van de politie Haaglanden die eind 2006 en begin 2007 zijn gehouden, werd steeds gewezen op de vervuiling van de stad door graffiti. Ook op andere wijzen zijn tal van signalen afgegeven over de ergernis die wordt ervaren door illegaal aangebrachte graffiti. In opdracht van wethouder Bolten is in 2007 nog gekeken naar de mogelijkheid om een bescheiden graffiti-aanpak te combineren met een werkgelegenheidsdoelstelling.

Den Haag

Het budget van de Bestuursdienst van de gemeente Den Haag voor de aanpak van graffiti in Den Haag is € 464.000. Dit is exclusief het bedrag dat overige gemeentelijke diensten uitgeven voor graffiti-verwijdering van kunstwerken, gemeentelijk vastgoed en het verwijderen van racistische leuzen, maar inclusief educatiemiddelen. Samen met Halt ontwikkelt de Bestuursdienst een educatieprogramma voor b.o. en v.o., subsidiering van muurschilderingen, schouwen van graffiti en beplakking in de binnenstad, een graffiti-medewerkster en database bij de politie Haaglanden (bijdrage gemeente aan politie € 25.000) en kosten voortkomend uit de schoonmaakregeling graffiti. De Bestuursdienst wenst voor de volgende jaren het budget op te trekken naar € 500.000.